

päivitetty: 5.1.2021

COVID-19-koronavirustauti ympärivuorokautisessa asumisessa, asumisyksiköissä ja hoivassa

Huom. Ohje päivittyy nopeallakin tahdilla, varmista aina, että käytössäsi on viimeisin ohje. Tätä ohjetta sovelletaan muihin vastaaviin yksiköihin.

Lisätietoja

- vanhusten palvelut: hygieniahoitajatespoonsairaala@espoo.fi
- muut: tartuntatauti@espoo.fi

Sisällys

Lisätietoja	1
Keskeistä	2
Henkilökunta	2
Vierailut 2	
Ulkovierailut	3
Sisävierailut	3
Toiminta yksiköissä pandemia-aikana	4
14 vuorokauden seuranta-ajan toiminta	6
Jos koronavirusepäily herää hoitotilanteessa	7
Asukkaan hoito	7
Yhteys lääkäriin	7
Jos ei ole koronavirusepäilyä tai koronavirusepäily raukeaa	7
Jos asukkaalla todetaan koronaviruksen aiheuttama infektio	8
Altistuneet	9
Muut huomiot sekä koronaepäilyn että koronapositiivisen hoidossa	9
Vainajien käsittelyohjeet varmistetussa tai epäillyssä COVID-19-infektiossa	10
Suojainten käyttö	10
Suojainten pukemisohe	11
Suojainten riisumisohe	12

päivitetty: 5.1.2021

Keskeistä

- Koronavirus (COVID-19-tauti) on riski erityisesti ikääntyneille ja monisairaille.
- Koronavirus tarttuu pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Tartunta voi tapahtua kosketustartuntana tahriintuneiden käsien ja pintojen välityksellä. Koronavirusinfektio voi tarttua 1-2 päivää ennen oireiden alkua. Myös oireeton henkilö saattaa toimia tartunnanlähteenä.
- Koronaviruksen itämisajan arvioidaan olevan 1-14 vuorokautta, keskimäärin 4-5 päivää.
- Sairastuneiden oireita ovat hengitystieoireet kuten yskä, kurkkukipu, kuume ja hengenahdistus, yleistilan lasku. Lisäksi voi olla ripulia, vatsakipua, nenän tukkoisuutta, päänsärkyä, huimausta tai lihaskipua sekä hajua/makuaistin alentumista.
- Mikäli asukkaalla on pieniäkään oireita, tulee ottaa COVID-19 näyte. HUS:n kriteerit testauksesta [linkki](#).
- Arkielämän tartuntariskiä vähentävät suu-nenäsuojuksen käyttö, hyvä käsihygieniä ja kasvoihin koskemisen välttäminen, yskimis- ja aivastamishygienia, ihmismäärien rajoittaminen ja tungosten välttäminen sekä riittävä ilmanvaihto.
- Tässä ohjeessa esitetyt toimintaohjeet koskevat sekä koronarokotettuja että -rokottamattomia

Henkilökunta

- Henkilökunta ei tule töihin sairaana.
  - Ohjeet Espoon kaupungin henkilökunnalle [linkki](#).
- Työntekijän toivotaan ilmoittavan positiivisen näytevastauksen esihenkilölle mahdollisimman pian.

Vierailut

Koska HUS-alue on ([4.1.2022](#)) epidemian leviämisvaiheessa suosittelemme, että vierailut toimintayksiköihin toteutetaan etukäteen suunnitellusti.

Turvallisen vierailun järjestämiseksi suositellaan, että vierailijat ohjeistetaan terveysturvalliseen vierailuun:

- Vierailuista tulee sopia etukäteen yksikön henkilökunnan kanssa.
- Vierailulle tullaan vain terveenä ja oireettomina (ei koronavirustaudin oireita)
- Vierailulle ei voi tulla, jos vierailija on omaehtoisessa karanteenissa ulkomaanmatkan jälkeen ([THL](#):n sivuilta ajantasainen tieto) tai hän on karanteenissa korona-altistumisen tai eristyksessä koronatartunnan vuoksi.
- Henkilökunta ohjaa vierailijat hyvään käsihygieniaan (kädet pestään ennen yksikköön tuloa sekä ennen asukashuoneesta poistumista) sekä kirurgisen suu-nenäsuojuksen käyttöön, jos sille ei ole terveydellistä estettä (pukeminen- ja riisuminen, ei saa koskea tai poistaa vierailun aikana).
- Turvaväliä on pyrittävä pitämään koko vierailun ajan muihin asukkaisiin ja työntekijöihin.
- Kriittisesti sairaiden ja saattohoitotilanteissa vierailut sovitaan tapauskohtaisesti.

päivitetty: 5.1.2021

Ulkovierailut

Omaisten ulkoilu asukkaiden kanssa on sallittua.

Sisävierailut

- Sisätiloissa vierailija käyttää suu-nenäsuojusta koko vierailun ajan rokotussuojasta riippumatta. Vierailija käyttää suu-nenäsuojusta myös asukkaan huoneessa.
- Kangasmaskit vaihdetaan yksiköstä saatavaan kertakäyttöiseen kirurgiseen suu-nenäsuojaimen.
- Vierailija ei turhaan liikuskele yhteisissä tiloissa, vaan menee suoraan asukkaan omaan huoneeseen.
- Useamman hengen huoneessa pitää olla käytössä väliverhot/sermit asukkaiden välillä ja vierailija käyttää suu-nenäsuojusta.

Mikäli asukkaalla on COVID-19 tauti tai tautiepäily tai hänet on asetettu karanteeniin, vierailuja ei ensisijaisesti suositella. Kriittisesti sairaiden ja saattohoitotilanteissa vierailuun voidaan tehdä poikkeuksia. Näillä vierailuilla vierailija käyttää samoja suojaimia henkilökunnan kanssa. Henkilökunta ohjaa vierailijaa suojainten käyttöön ja valvoo suojainten riisumisen ohjeen mukaisesti.

Mikäli yksikössä on todettu COVID-19-tautia vierailuja ei ensisijaisesti suositella, koska asukkaan altistumisriskiä ei voida täysin poissulkea. Erikseen sovittujen vierailujen aikana vierailija käyttää suu-nenäsuojusta koko vierailun ajan riippumatta rokotesuojasta. Vierailu tapahtuu asukkaan huoneessa.

- Tehostetun asumispalvelun ja Vampan asukkaiden kotilomat ovat mahdollisia. Kotilomista tulee aina sopia yksikön kanssa ja kotiloman aikana tulee noudattaa kansallisia koronartartunnan ehkäisyyn annettuja ohjeita. Yksikköön paluun jälkeen suositellaan vapaaehtoista 14 vuorokauden seuranta-aikaa.
  - On tärkeää arvioida, millaisista olosuhteista asukas tulee yksikköön. Jos hän on jo ollut yli kaksi viikkoa omassa kodissaan karanteeninomaisissa olosuhteissa, tai viettänyt koko kotilomansa vastaavanlaisissa olosuhteissa, niiden jatkaminen asumispalveluyksikössä ei ole perusteltua.

päivitetty: 5.1.2021

Toiminta yksiköissä pandemia-aikana

Yksikön työntekijöiden tulee perehtyä koronaohjeisiin ja varautua mahdollisiin tautitapauksiin. Yksikön esihenkilön tulee varmistaa työntekijöiden osaaminen mm. koronaoireiden tunnistaminen ja suojainten oikea käyttö.

Käsihygienia

- Yksikön henkilökunta noudattaa ja ohjaa asukkaille sekä vierailijoille huolellisen käsi- ja yskimishygienian.
  - Yksiköissä varmistetaan alkoholipitoisen käsihuuhteen sekä käsisaippuan ja käsipaperin saatavuus.
  - Henkilökunta pesee ja desinfioi kätensä töihin tullessa ja töistä lähtiessä.
  - Asukastyössä noudatetaan hyvää käsihygieniaa jokaisen asukkaan ja jokaisen työvaiheen välillä. [THL käsihygieniaohteet](#)

Venttiilitömän FFP hengityksensuojaimen käyttö ja kirurgisen suu-nenäsuojuksen käyttö

- [Espoon ikääntyneiden hoivassa](#) ja muissa riskiryhmien (riskiryhmät= [kuuluvat THL:n määrittelemiin](#) vakavan koronavirustaudin riskiryhmiin 1 ja 2) asumisyksiköissä otetaan käyttöön venttiilitön FFP hengityksensuojain universaalisti [COVID-19 suojainten käyttö-](#)ohjeen mukaan.
- Muissa yksiköissä käytetään kirurgista suu-nenäsuojusta [COVID-19 suojainten käyttö-](#)ohjeen mukaan.
  - Samaa FFP hengityksensuojainta/kirurgista suu-nenäsuojusta voi käyttää useamman asukkaan hoidossa, kunhan suojaan ei kosketa ja se pysyy puhtaana.
  - Koko kasvot peittävä visiiri ennaltaehkäisevänä suojana on rajattu tiettyihin toimintoihin (ks. [COVID-19 suojainten käyttö](#)). Esihenkilö voi paikallisesti sopia koko kasvot peittävän visiirin käytöstä, mikäli muut suojukset aiheuttavat työntekijälle terveydellistä haittaa.
    - Visiiriin ei saa koskea käytön aikana ja visiiri puhdistetaan tai vaihdetaan käytön jälkeen. Samaa visiiriä voi käyttää useampien asukkaiden hoidossa edellyttäen, että visiiriin ei kosketa käytön aikana.
    - On tärkeää huomata, että koko kasvot peittävä visiiri ei anna yhtä hyvää suojaa Covid-19 –tartuntaa vastaan kuin FFP hengityksensuojain tai kirurginen suu-nenäsuojus. Mikäli yksikössä asukas tai työntekijä sairastuu Covid-19 –infektioon, pelkkää visiiriä (ilman suu-nenäsuojusta) käyttänyt työntekijä voidaan katsoa altistuneeksi.
  - Työpaikalla ei käytetä kangasmaskia.

Suojalasiin/visiiriin käyttö

- Tavanomaisten varotoimien mukaan työntekijän tulee suojata silmät kaikkien asukkaiden hoidossa, kun hänellä on riski saada roiskeita silmiinsä.
  - Silmäsuojia/visiiriä käytetään aina, mikäli asukkaalla on COVID-19 oireita, tartuntatautiyksikön määräämä eristys tai karanteeni.

päivitetty: 5.1.2021

Ruokailut/virikeryhmät

- Asukkaat ohjataan/avustetaan käsihygieniaan juuri ennen ruokailuja ja ennen muuta yhteistä toimintaa.
- Yksiköissä voidaan järjestää pienimuotoista toimintaa esim. tuolijumppia huomioiden mahdolliset alueelliset kokoontumisrajoitukset ja niin, että asukkaiden välillä on mahdollista säilyttää 2m turvavälit. Mikäli turvaväliä ei voida koko ajan pitää, tämä ei estä toiminnan järjestämistä.
  - Yksiköissä, joissa on todettu COVID-19 tartuntoja ryhmätoimintaa ei tule järjestää, kunnes kaikki eristykset ja mahdolliset karanteenit ovat purettu.

Asukkaan käynnit kodin ulkopuolella

- Yksittäisten ihmisten liikkumista toimintayksikössä ja toimintayksikön ulkopuolella voidaan rajoittaa vain tartuntatautilain mukaisen karanteenin tai eristämisen ajaksi. Ihmisten perusoikeuksia tulee muutenkin kunnioittaa täysimääräisesti myös tartuntatauteja ehkäistäessä. ([THL](#))
- Asukkaat, jotka käyvät yksikön ulkopuolella ohjataan noudattamaan alueellisia suosituksia Covid-19 taudin leviämisen ehkäisemiseksi mm. suositukset suu-nenäsuojuksen käytöstä.

Työntekijöiden sijoittelu

- Työntekijöiden vaihtuvuutta ja kiertoa yksiköiden/ryhmäkotien välillä tulee olla mahdollisimman pieni.
- Tarpeellinen hoito asukkaalle mm. fysioterapia on järjestettävä normaalisti huomioiden hygieniakäytännöt.

Siivous

- Päivittäin siivotaan yhteiskäytössä olevat saniteettitilat sekä yksikön keittiö, myös jakelukeittiöt, yhteisten tilojen kosketuspinnat kuten kaiteet, kahvat, käsinojat, valokatkaisijat, kaukosäätimet, puhelimet, näppäimistöt. Huomioidaan myös henkilökunnan työtilat.

Asukkaiden muu hoidontarve

- Jos yksiköstä, jossa on todettu yksi tai useampia COVID-19 – tapauksia, siirtyy asukkaita sairaalahoitoon muun syyn, esim. lonkkamurtumaepäilyn vuoksi, lähetteessä ja saatteessa on mainittava tästä selkeästi.
- COVID-19 siirtonäytteitä ei oteta enää rutiininomaisesti yksikköön muuttavilta asukkailta [ohje \(päivitetty 9.6.2021\)](#). Tapauskohtaista harkintaa voidaan käyttää, jos uusi asukas on muistamaton eikä seuranta-aikaa pystytä toteuttamaan suosituksen mukaan tai jos lähettävässä yksikössä on hiljattain ollut koronatapauksia.
  - Yksikön tulee seurata asukkaiden mahdollisia COVID-19 oireiden ilmaantumista.
  - Siirtyville/uusille asukkaille suositellaan 14 vuorokauden seuranta-aikaa.
  - Mikäli asukkaalle tulee lieviäkin oireita, tulee hänestä heti ottaa COVID-19 näyte.

päivitetty: 5.1.2021

14 vuorokauden seuranta-ajan toiminta

- 14 vrk:n seuranta-aika on suositus. Kyse ei kuitenkaan ole tartuntatautilain mukaisesta rajoitetoimenpiteestä.
- Asukkaalta voidaan ottaa pikatesti heti asukkaan tultua/palattua yksikköön ja/tai 6vrk kohdalla. Jos asukas on oireeton **ja** molemmat tai vain 6 vrk testi on negatiivinen, voidaan seuranta-ajasta luopua.
  - Mikäli pikatesti on positiivinen eikä yksikössä ole muita COVID-19 tapauksia, tulee asukkaalta varmentaa tulos vielä PCR-testillä. Kuitenkin COVID-19 varotoimet aloitetaan jo ennen PCR-tuloksen valmistumista.
- Seuranta-aikana asukas pitää turvavälit muihin asukkaisiin.
- Ulkoilu ja vierailut tulee järjestää vierailuohjeiden mukaisesti.
- Asukkaan kuntoutus- ja virkistystoiminnasta tulee huolehtia myös seuranta-aikana.
- Henkilökunnan tulee seurata asukkaan oireita jokaisessa työvuoressa/käynnin yhteydessä esim. kuumeen mittaus
- Mikäli asukkaalle tulee pieniäkin oireita, tulee yksikön pyytää hoitavalta lääkäriltä lähetettä COVID-19 näytteeseen.

päivitetty: 5.1.2021

Jos **koronavirusepäily** herää hoitotilanteessa

Koronaepäily syntyy, jos yksikön asukkaalla on koronaoireita.

Asukkaan hoito

- Asukas hoidetaan tavanomaisten varotoimien lisäksi kosketus- ja pisaravarotoimin omassa huoneessaan ([Varotoimiohjeet päivitetty 18.8.2021](#)) kunnes COVID-19 epäily on purettu. COVID-19 epäilyn hoidossa suojaimet ovat aina kertakäyttöisiä ja asukaskohtaisia. Yksikössä tulee varmistaa suojainten oikea käyttö ks. Suojainten käyttö
  - Asukas ei tule yhteisiin tiloihin esim. aterioimaan.
  - Hoitajien on hyvä pitää asukkaalle mahdollisimman paljon seuraa, kun hänen pitää pysyä omassa huoneessaan.
  - Henkilökunta käyttää kosketus- ja pisaratartunnan edellyttämiä suojaimia.
    - COVID-19 infektiopäilyssä käytetään hoidossa venttiilitöntä FFP2/FFP3 hengityksensuojainta. Mikäli hengityksensuojain on varustettu venttiilillä, sitä ei saa käyttää muiden kuin varmistettujen COVID-19 positiivisten asukkaiden hoidossa.
  - Asukkaan huoneessa tehdään huolellinen päivittäissiivous ks. sivu 9, kohta siivous
  - Henkilökunta jatkaa työtään normaalisti. Jos koronavirustartunta varmistuu, tulee työntekijän olla heti yhteydessä esihenkilöön.

Yhteys lääkäriin

- Koronavirusepäilystä otetaan yhteyttä vanhusten asumispalveluyksiköissä hoitavaan lääkäriin, joka määrää -CV19NhO (6466)..
  - Koronanäytteen ottaa LiiSa hoivakodeissa ja vammaispalvelussa (sovitut yksiköt).
  - Muissa tapauksissa toimitaan terveysaseman ohjeiden mukaisesti.
  - Asukasta hoitava yksikkö huolehtii, että saa tietoonsa näytevastauksen.
- Asukasta ei pääsääntöisesti siirretä koronavirustartunnan vuoksi sairaalaan, jos hän vointinsa puolesta pärjää hoidossa omassa hoitopaikassaan.
- Jos asukkaan yleisvointi on heikentynyt, hoitava lääkäri konsultoi infektiolääkärinä asukkaan lähettämistä sairaalahoitoon.

Jos ei ole koronavirusepäilyä tai koronavirusepäily raukeaa

- Hoidetaan kuin tavallinen hengitystieinfektio.
- Oireisen kohdalla pisara- ja kosketusvarotoimet jatkuvat, kunnes oireiden päättymisestä on 1 vrk

Mikäli oireet pahenevat tai pitkittyvät, tulee harkita uutta COVID-19 näytettä, josta konsultoidaan hoitavaa lääkäriä/terveysasemaa.

päivitetty: 5.1.2021

Jos asukkaalla **todetaan koronaviruksen aiheuttama infektio**

Asukas pysyy ja hoidetaan omassa huoneessaan. Asukkaan huoneessa noudatetaan tavanomaisten varotoimien lisäksi kosketus- ja pisaravarotoimia, joista tiedotetaan asukashuoneen ovella ([Varotoimiohjeet päivitetty 18.8.2021](#)), riisumisohjeet laitetaan huoneen sisäpuolelle. COVID-19 asukkaan hoidossa suojaimet ovat aina kertakäyttöisiä ja asukaskohtaisia.

- Yksikön lääkäri antaa asukaskohtaiset hoito-ohjeet
  - Yksikön lääkäri kirjaa Lifecaren riskitietoihin COVID-19 diagnoosin ks. [THL sivut](#)
- Jos asukkaan yleisvointi on heikentynyt, ennen asukkaan lähettämisestä sairaalahoitoon konsultoidaan hoitavaa lääkärinä, joka tarvittaessa konsultoi infektiolääkärinä (09 4711 /vaihde).
  - Hoitava lääkäri tekee tarvittaessa lähetteen kotisairaalaan
  - Siirroissa COVID-19 sairastuneelle laitetaan kirurginen suu-nenäsuojus, mikäli hän sitä pystyy käyttämään.
- Jos asukas päätetään lähettää sairaalaan, yksikkö ilmoittaa virusinfektiosta päivystävään sairaalaan.
- Yksiköissä, joissa on todettu COVID-19 tartuntoja ryhmätoimintaa ei tule järjestää, kunnes kaikki eristyksessä ja mahdolliset karanteenit ovat purettu.
- Yksikön sisällä tulee huolehtia siitä, että vain tietty/tietyt hoitajat ovat kontaktissa tiettyjen asukkaiden kanssa (kohortointi), jotta kontaktit jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Osana toimintaa henkilökiertoa ei tulisi käyttää. Samojen hoitajien ei pidä työskennellä useammassa kuin yhdessä yksikössä tai solussa.
- Varmistetun COVID-19-infektio asukkaan hoidossa käytetään joko venttiilitöntä tai venttiillistä FFP2- tai FFP3-hengityksensuojainta.
  - Jos aerosolia tuottavia toimenpiteitä tehdään, muiden huoneessa oleskelevien tulee käyttää FFP2- tai FFP3-hengityksensuojainta. Aerosolia tuottavat toimenpiteet ovat esim. liman avoin imu hengitysteistä (sisältää trakeostomian hoidon), nebulisaattorihoito ja elvytys.
  - FFP2-hengityksensuojainta käytetään aerosolia tuottavan toimenpiteen jälkeen vielä 30 min ajan, mikäli työntekijä on huoneessa.
- Jos yksikössä todetaan asukkaalla koronavirusinfektio tai oireisia asukkaita on useita, ilmoita tilanteesta hygieniahoitajatespoonsairaala@espoo.fi
- Eristyksen kestosta ja purkamisesta päättää tartuntatautiyksikkö.
- **Mikäli pikatesti on ollut positiivinen eikä yksikössä ole muita COVID-19 tapauksia, tulee testitulokset varmentaa vielä PCR-testillä. Pikatestin perusteella vahvasti suositellaan varotoimien käyttöönottoa. Kuitenkin vain tartuntatautilääkäri voi asettaa eristyksen tai karanteenin. Muutoin kyse on yksikön antamasta vahvasta suosituksesta. Lisätietoa [THL:n sivuilla](#)**

päivitetty: 5.1.2021

Altistuneet

Altistuneiden kartoitus: Katso [ohjeistus](#) tartuntatautiyksikön työtilasta.

- Koko yksikön testauksesta päättää tartuntatautilääkäri

Oireettomia altistuneita hoidetaan omassa huoneessaan tavanomaisten varotoimien lisäksi kosketus- ja pisaravarotoimin, josta tiedotetaan asukashuoneen ovella.

- Henkilökunta käyttää suojaimia kuten COVID-19 epäilyn hoidossa.
- Mahdollisten COVID-19 oireiden ilmaantumista seurataan. Jos COVID-19 oireita ilmenee, otetaan herkästi näyte.

Työvuorossa olevat työntekijät

- Tartuntatautiyksikkö määrää altistuneet työntekijät karanteeniin ja karanteenin pituuden.
- Tartuntatautiyksikkö voi määrätä yksikön työntekijät seulontanäytteisiin tartunnanlähteen selvittämiseksi. Seulonta ei kuitenkaan automaattisesti johda karanteeniin.
- Jos työntekijän kotitaloudessa todetaan COVID-19 tautia, mutta työntekijä on saanut täyden koronarokotesuojan, hän voi jatkaa työssä käymistä. Työntekijä suojautuu töissä venttiilitönnällä FFP hengityksensuojaimella koko työvuoron, 14 vrk ajan. Työntekijä välttää kontakteja myös taukoaikoinaan, jolloin suojusta ei voi käyttää. Tartuntatautiyksikkö ohjaa työntekijän koronavirustesteihin tapauskohtaisesti.

Muut huomiot sekä koronaepäilyn että koronapositiivisen hoidossa

- *Ruokailu*
  - Ruokailuvälineiden suhteen normaalikäytäntö
  - Asukas, jolla koronaepäily, altistunut tai COVID-19-tauti, aterioi omassa huoneessaan.
- *Siivous*
  - Päivittäisessä siivouksessa pyyhitään kosketuspinnat desinfiointiaineella ja poistetaan roskat. Desinfiointiaineita ovat esimerkiksi Oxivir Plus 3,5%, Kloori 1000 ppm, Virkon ja pintadesinfektioliinat.
  - Eritetahrat (myös yskökset) poistetaan välittömästi eritetahradesinfektioaineella (Oxivir Plus, Virkon ja Kloori 1000 ppm).
  - Asukashuoneen viikkosiivous toteutetaan yleispuhdistusaineella. Siivousvälineet ovat huonekohtaisia.
  - Siivoustyöntekijä käyttää eristys-, karanteeni- ja COVID-19 epäilyhuoneissa seuraavia suojaimia: venttiilitöntä FFP hengityksensuojainta, silmäsuojus/visiiri, kertakäyttöiset suojakäsineet, pitkähihainen suojatakki
  - Loppusiivous toteutetaan, kun asukkaan kosketus- ja pisaravarotoimet päättyvät. Loppusiivous toteutetaan noudattaen kosketus- ja pisaravarotoimia.
- *Jätteen käsittely*
  - Eritteitä ja eritteisiä jätteitä käsiteltäessä toimitaan siten, ettei synny aerosoleja tai roiskeita.
  - Jätteet pakataan kahteen pussiin ja huolehditaan, että ulommainen pussi pysyy puhtaana.

päivitetty: 5.1.2021

- *Likapyykki*
  - Pesulaan menevä pyykki pakataan itse sulaviin pyykkipusseihin (jos käytössä), joka laitetaan keltaiseen muoviseen pyykkipussiin välttämättä turhaa pölyttämistä (tarkasta ohje käytössä olevasta pesulasta).
  - Pyykki pakataan siten, ettei se pääse liikaamaan hoitoympäristöä esim. pakkaamalla kahteen pussiin siten, että ulommainen pussi pysyy puhtaana.
  - Mikäli yksikkö pesee itse pyykin, pyykki viedään suoraan pesukoneeseen pölyttämättä sitä ja huolehditaan ettei pyykillä tai suojaimeilla kontaminoida esim. ovenkahvoja. Kun pesukone on täytetty, koneen ovi suljettu ja kone käynnistetty, kaikki pesukoneen kosketuspinnat pyyhitään pesevällä desinfektioaineella.
  - Pyykki pyritään pesemään vähintään 60 asteessa. Mikäli tämä ei onnistu, voidaan käyttää pesuaineen lisänä desinfiioivaa pesuainetta (esim. Erisan Oxy).
- *Tutkimus- ja hoitovälineistö*
  - Asukashuoneeseen varataan asukkaan hoidossa tarvittavat välineet. Kertakäyttöisiä välineitä käytetään aina, kun se on mahdollista. Monikäyttöiset hoitovälineet puhdistetaan ja desinfioidaan ennen poisvientiä pyyhkimällä ne huolellisesti desinfektioaineella (Oxivir Plus, Virkon tai kloori) tai pintadesinfektioliinalla.

Vainajien käsittelyohjeet varmistetussa tai epäillyssä COVID-19-infektiossa

- Vainajan laitossa katso ohjeet [THL:n sivuilta](#)
- Mikäli omainen vierailee vainajan luona, hän noudattaa henkilökunnan ohjaamana kosketusvaroittoa ja välttää suoraa kosketusta vainajaan.

Suojainten käyttö

Suojainten käytössä on ehdottoman tärkeää, että suojaimet riisutaan asukashuoneessa (poikkeuksena FFP hengityksensuojain ks. suojainten riisumisohje), jotta likaantuneilla suojaimeilla ei tuoda mahdollisia taudinaiheuttajia yleisiin tiloihin. Suojainten riisumisohjeet tulee laittaa asukashuoneen sisäpuolelle näkyville. Suojainten pukemis- ja riisumispaikan yhteyteen tuodaan käsihuuhe ja (kannellinen) jätetastia.

Mikäli työntekijä on sairastanut Covid-19 taudin (sairastamisajankohdasta riippumatta) tai hän on saanut koronarokotteet, tulee hänen siitä huolimatta noudattaa suojautumisessa samoja ohjeita kuin aiemmin.

Suojainten pukemishoje

1. Ota kaksi painallusta käsihuuhdetta ja desinfioi kädet

2. Pue pitkähihainen suojatakki.

Jos käytössäsi ei ole suojatakkiä, käytä suojaesiliinaa. Kädet tulee olla kynärpäistä sormenpäihin asti vapaat (ei kelloja, koruja, omia pitkiä hihoja)

3. Pue FFP hengityksensuojain

Jos FFP hengityksensuojainta ei ole saatavilla, pue kirurginen suu-nenäsuojus.

- Tarkista venttiilittömän hengityksensuojaimen (FFP2/FFP3) tiiviys hengittämällä voimakkaasti ulospäin.
- Venttiillisen (käytetään vain varmistetussa COVID-19 asukkaan hoidossa) hengityksensuojaimen (FFP2/FFP3) kanssa sisään hengitä voimakkaasti.
- Jos tunnet ilmavirran kasvoilla esimerkiksi nenänpielessä tai leuan alla, suojain vuotaa. Asettele suojain paremmin kasvoillesi ja kokeile uudelleen.

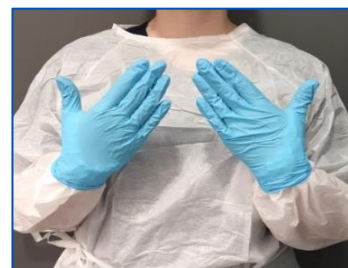

4. Pue silmäsuojus/visiiri

5. Desinfioi kädet

6. Pue suojakäsineet

Suojainten riisumisohje

1. Riisu suojatakki/esiliina ja suojakäsineet

2. Ota kaksi painallusta käsihuuhdetta

Desinfioi myös käsivarret, mikäli käytössäsi ei ole ollut pitkähihaista suojainta; tällöin tarvitset reilusti käsihuuhdetta

3. Riisu silmäsuojus/visiiri*

4. Desinfioi kädet

5. Riisu FFP hengityksensuojain vasta huoneen ulkopuolella

Jos käytit kirurgista suu-nenäsuojusta, riisu se huoneen sisäpuolella

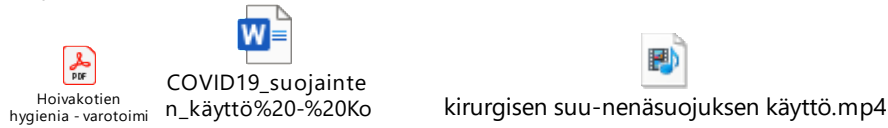
6. Desinfioi kädet

* silmäsuojien/visiirien puhdistus ks. yksikön ohjeet

päivitetty: 5.1.2021

Ohjeessa olevat linkit lisäohjeisiin. Huomioi, että liitetiedostot voivat päivittyä eri tahtiin tämän ohjeen kanssa.

Ohjeen pohjana käytetty THL:n ja HUS mobiiliyksikön ohjeita.

- HUS mobiiliyksikön ohje [linkki](#)
- THL:n linkit:
  - **Vanhuspalvelut**
    - [Koronavirustartuntojen torjunta pitkäaikaishoidon ja -hoivan toimintayksiköissä](#)
    - [Koronavirustartuntojen torjunta kotiin annettavissa palveluissa](#)
    - [Vierailut pitkäaikaishoivan ja hoidon yksiköissä koronavirusaikana](#)
    - [Yli 70-vuotiaiden toimintakyvyn tukeminen koronavirusepidemian aikana](#)
    - [Vinkkejä ympärivuorokautiseen hoitoon koronavirusepidemian aikana](#)
    - [Ikääntyneiden ravitsemuksen turvaaminen koronaepidemian aikana](#)
    - [Ohjeistus RAI-arviointiin koronavirustilanteessa](#)
    - [Ohje kotihoidon työntekijöiden suojaamiseen \(Työterveyslaitos\)](#)